

Megdöbbenő, felkavaró *A mi osztályunk* című előadás, az udvarhelyi közönség mindkétszer, csütörtökön és pénteken is megtöltötte a művelődési ház nagytermét. Egy kortárs tragédia, amiben a huszadik századi Lengyelország szerencsétlensége és kiszolgáltatottsága van belesűrítve – gyorsan tegyük hozzá, hogy ehhez nagyban hozzájárultak a lakói is.

Ugyanakkor azt is, hogy mindez nálunk is így történt, a magyar történelem sem volt fényesebb, mint a lengyel. Sorsunk közös, a huszadik század folyamán milliók haltak meg a Kárpát-medencében is csak azért, mert nem voltak hajlandók behódolni az oroszoknak vagy a németeknek, illetve azért, mert zsidónak születtek vagy egyszerű parasztembernek.

Tíz ember, tíz sors

A harmincas években indul a történet, hét fiú és három lány az osztályban, vegyesen lengyelek és zsidók – mindenki tele van álmokkal a fényes jövőt illetően, de a háború örökre felfordítja az életüket. Az osztálytársakból ellenségek, egymás gyilkosai és gyűlölői lesznek, az előadás egyik legkegyetlenebb pontja az, amikor részletesen elmesélik, hogy a kisvároska több mint ezer zsidóját egy pajtába zsúfolva elevenen elégették, köztük az osztályból az egyik fiatal lányt a csecsemőjével együtt.

A háború – és nemcsak az – kihozza a vadállatot a lengyel fiatalokból, képesek meggyilkolni zsidó osztálytársukat, később pedig egymás ellen fordulnak, amikor a meggyőződéseikről van szó. A történelem pedig nem szolgáltat igazságot, áldozatként vagy kivándorolt lengyelként, megsavanyodott öregként mindenkinek megvan a saját tragédiája. Senki sem kivétel, csak nem

vesszük észre – talán ezt az üzenetet is hordozza Slobodzianek drámája.

Ne legyen többé ilyen!

A darabban Zygmundot, aki előbb a németekkel tart, majd kommunista politikus lesz, a székelyudvarhelyi **Dimény Levente** alakítja, Avramot, aki még a borzalmak előtt Amerikába kerül, az a **Szabó Eduárd**, aki több évig volt az udvarhelyi színház tagja. Habár egyik figurát sem volna ildomos kiemelni, a színészi alakítások közül mégis kiemelném a Henieket alakító

Kardos M. Róbert

et: az álszent, a háború alatt a gyilkosokkal tartó, majd katolikus pappá „érő”, pedofil egyházi előljáróként bukó figurát gyönyörűen alakítja a színész, illetve a túlélő Ráchelből Mariannává keresztelkedő

Tóth Tünde

alakítása is zseniális volt.

Az előadás zenéje **Horváth Károly** munkája – szuggesztív, megható, jó dalok ezek, megfelelő mennyiségben átítatva zsidó és lengyel népzenei elemekkel. A táncos jelenetek is kiválóak, akik esetleg az előadás hosszúsága miatt morgolódtak, azokat kárpótolták ezek a részek. A zenészek között is volt egy székelyudvarhelyi,

Székely

István

klarinétos személyében.

Az **Anca Bradu** által rendezett előadás tanulsága, hogy veled, velünk és bárkivel megtörténhetnek ugyanezek a borzalmak akkor, ha megint olyan világrend jön, ahol sem a becsület, sem az egymás iránt tisztelet nem lesz divat már. A történelem ismerete és az ilyen előadások segíthetnek hozzá ahhoz, hogy tanuljunk a múlt hibáiból és ne fordulhassanak elő hasonló dolgok. Ehhez kell egy kicsit az is, hogy néha járjunk színházba, olvassunk, tájékozódjunk és nyitott szemmel járjunk a világban, ne csak feszengjünk azért, hogy egy előadás két és fél óra hosszú, szünet nélkül.

S ha észrevettük, hogy a darab elkezdődött, ülünk le a nézőtéren, mert nemcsak belőlünk áll a világ, a nap nem csak nekünk kel fel. Ezt a darabot másutt is megnézték és sokan úgy értékelték, hogy tartalmas, gondolkodtató és igényesen kivitelezett művészi produkcióról van szó.

Lehet, hogy a te nagymamád is ugyanilyen emlékeket hordoz magában, mint Zocha. Lehet, hogy ugyanúgy meghurcolták vagy meggyilkolták a nagyapádat vagy a dédapádat, mint Jako-ot. Vagy mi lenne, ha kiderülne, hogy a lakhelyeden a te őseid is hozzájárultak a zsidók vagy más nemzetiségűek elhurcolásához, kiirtásához?

Tadeusz Slobodzianek: A mi osztályunk

(Nagyvárad Szigligeti Társulat)

Rendezte: Anca Bradu

Rendezőasszisztens: Csatlós Lóránt

Díszlet- és jelmez: Horațiu Mihaiu

Zeneszerző: Horváth Károly